

Gældsstyrelsen
Nykøbingvej 76
Bygning 45
4990 Saksøbing

Gældsstyrelsens processer for fremsendelse af anmodninger til udenlandske myndigheder om bistand til inddrivelse

20. marts 2023

1. Baggrunden for min undersøgelse

Jeg afsluttede den 1. september 2022 en sag om Gældsstyrelsens inddrivelse af forhøjet børnebidrag, hvor bidragsyderen var bosiddende i Grønland, og hvor Gældsstyrelsen derfor skulle sende en anmodning om bistand til inddrivelsen til de grønlandske myndigheder (mit sagsnr. 21/04553). I sagen oplyste Gældsstyrelsen, at "arbejdet med fremsendelse af anmodninger til udenlandske myndigheder har været forsinket på grund af manglende processer".

Jeg skrev på den baggrund den 1. september 2022 til Gældsstyrelsen, at jeg havde besluttet at indlede en generel undersøgelse af Gældsstyrelsens processer for fremsendelse af anmodninger til udenlandske myndigheder om bistand til inddrivelse. Jeg bad i den forbindelse Gældsstyrelsen om at redegøre for de problemer, der havde været i relation til manglende processer for fremsendelse af anmodninger til udenlandske myndigheder, og for, hvad Gældsstyrelsen havde gjort eller planlagde at gøre for at løse dem.

Jeg har på den baggrund modtaget Gældsstyrelsens udtalelse af 16. november 2022. Gældsstyrelsen har anført, at udtalelsens fokus er på inddrivelse af og anmodning om bistand til inddrivelse af børne- og underholdsbidrag, hvor skyldner er bosat i udlandet. Gældsstyrelsen har den 9. marts 2023 telefonisk oplyst, at udtalelsen vedrører alle typer af børne- og ægtefællebidrag – både forskudsvis og ikke-forskudsvis udlagte bidrag.

Dok.nr. 22/03724-11/LRY
Bedes oplyst ved
henvendelse

**Folketingets
Ombudsmand**
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Oplysning om telefontid
og mulighed for personlig
henvendelse findes på
ombudsmanden.dk/kontakt

2. Gældsstyrelsens udtalelse

2.1. Manglende processer for fremsendelse af bistandsanmodninger til udlandet

Gældsstyrelsen har oplyst, at der er i alt 90.500 skyldnere af børne- og underholdsbidrag, der har en bidragsgæld (inkl. renter) på i alt 16,7 mia. kr. Af disse er 12.500 skyldnere bosiddende i udlandet. Deres del af gælden vedrørende børne- og underholdsbidrag (inkl. renter) udgør 2,3 mia. kr., og langt størstedelen behandles i det gamle inddrivelsessystem, DMI.

Over for skyldnere i udlandet afsøger Gældsstyrelsen først mulighederne for at inddrive gælden via nationale inddrivelseskridt, herunder via rykkere og lønindeholdelse. Mulighederne herfor har imidlertid været begrænsede, jf. pkt. 2.2 nedenfor.

Siden Gældsstyrelsens etablering i 2018 har der samtidig været "begrænset fremdrift" i opgaven med at fremsende bistandsanmodninger til udenlandske myndigheder, bl.a. på grund af manglende processer herfor. Nogle af de manglende processer er en konsekvens af genopretningsarbejdet efter suspenderingen af al automatiseret inddrivelse i det gamle inddrivelsessystem, EFI, i 2015 samt oprydningen i fejlbehæftede gældsposter. Dertil kommer, at det ifølge styrelsen generelt er forbundet med kompleksitet og manuel sagsbehandling at inddrive fra skyldnere bosiddende i udlandet. Bl.a. forudsætter samtidig inddrivelse af en gældspost i flere lande en nødvendig koordinering under inddrivelsen.

Gældsstyrelsen har haft fokus på at skabe mulighed for at bruge nationale inddrivelseskridt over for skyldnere i udlandet og har i øvrigt på udlandsområdet prioriteret den myndighedsopgave, der består i at bistå udenlandske myndigheder med inddrivelse i Danmark, frem for opgaven med at fremsende anmodninger til udenlandske myndigheder vedrørende bistand til inddrivelse af danske gældsposter. Fremsendelse af bistandsanmodninger er derfor et inddrivelseskridt, som først i 2022 er blevet taget i brug igen.

2.2. Status på løsning af problemet

Om mulighederne for at anvende nationale inddrivelseskridt har Gældsstyrelsen oplyst, at styrelsen siden 2018 har kunnet sende rykkere til skyldnere bosiddende i udlandet i det gamle inddrivelsessystem, DMI. Langt størstedelen af gælden vedrørende børne- og underholdsbidrag, hvor skyldneren er bosiddende i udlandet, ligger i dag i dette system. I 2020 blev processen automatiseret, og der sendes nu som udgangspunkt en årlig rykker til skyldnere bosiddende i udlandet med kendte kontaktoplysninger.

Først i 2022 blev det også blevet muligt at udsende rykkere automatisk i det nye inddrivelsessystem PSRM. Der er herefter igangsat udsendelse af rykkere til skyldnere i udlandet med gældsposter i PSRM.

Der er mulighed for lønindeholdelse i PSRM, men ikke i DMI. Da lønindeholdelse er et af Gældsstyrelsens mest effektive inddrivelseskridt, har styrelsen derfor arbejdet på at medtage gældsposter vedrørende skyldnere i udlandet med lønindkomst i Danmark ved konverteringer fra DMI til PSRM.

For at kunne understøtte den nødvendige koordinering med udenlandske myndigheder i tilfælde, hvor en bistandsanmodning er sendt, og inddrivelse derfor foregår i to lande samtidig, arbejdes der på, at inddrivelsessystemerne muliggør en entydig markering af de omhandlede gældsposter. Både denne markering og de tilhørende processer er under udarbejdelse og test i inddrivelsessystemerne.

Gældsstyrelsen har endelig oplyst, at der fortsat er udestående, herunder videreudvikling af funktionalitet og processer for at systematisere anvendelsen af bistandsanmodninger til udlandet. Gældsstyrelsen vil dog fremover have et prioriteret fokus på inddrivelse af børne- og underholdsbidrag med hjælp fra udenlandske myndigheder og vil udarbejde en konkret plan, der skal understøtte dette fokus. Denne plan vil blive fremsendt til ombudsmanden, når den foreligger i 2023.

3. Mine bemærkninger

Som det fremgår af pkt. 1 ovenfor, omhandler Gældsstyrelsens udtalelse både børne- og ægtefællebidrag, der er forskudsvis udlagte, og bidrag der ikke er udlagt forskudsvis. Ved ikke-forskudsvis udlagte bidrag får bidragsmodtageren ikke bidraget udlagt af det offentlige, men opnår først udbetaling, når Gældsstyrelsen har inddrevet bidraget hos bidragsyderen. Det vil derfor i forhold til sådanne bidrag have stor betydning for bidragsmodtageren, at sagsbehandlingstiden ikke er lang, ligesom det i den forbindelse også er af særlig stor betydning, at der er effektive processer for fremsendelse af anmodninger til udenlandske myndigheder om bistand til inddrivelsen, således at denne kan fremmes.

Jeg forstår ud fra Gældsstyrelsens oplysninger, at den "begrænsede fremdrift" og de manglende processer for styrelsens opgavevaretagelse på området har indebåret, at der først i 2022 igen som led i inddrivelsen er sendt bistandsanmodninger til udenlandske myndigheder vedrørende inddrivelse af børne- og underholdsbidrag, og at dette til dels skyldes en bevidst prioritering af andre opgaver. Jeg forstår i den forbindelse også, at der først som led i de

ovenfor omtalte automatiseringer i inddrivelsessystemerne er etableret faste rykkerprocedurer over for skyldnere i udlandet.

Denne manglende fremdrift af inddrivelsen af danske bidragskrav i udlandet er efter min opfattelse kritisabel. Forholdet kan efter min opfattelse ikke undskyldes med, at styrelsen har haft oprydningsopgaver efter suspenderingen af inddrivelse i EFI.

Gældsstyrelsen har oplyst, at styrelsen fremover vil have fokus på inddrivelse af børne- og underholdsbidrag med hjælp fra udenlandske myndigheder og vil udarbejde en konkret plan til at understøtte dette.

Jeg afventer herefter at modtage Gældsstyrelsens plan. Jeg beder dog under alle omstændigheder om senest i oktober 2023 at modtage en status for Gældsstyrelsens arbejde med fremsendelse af anmodninger til udenlandske myndigheder om bistand til inddrivelse, herunder en status vedrørende arbejdet med den systemmæssige understøttelse af koordineringen med udenlandske myndigheder. Jeg beder samtidig Gældsstyrelsen om at redegøre for status i forhold til at sende rykkere til skyldnere med bopæl i udlandet.

Jeg lægger en nyhed om sagen på min hjemmeside.

Med venlig hilsen

Niels Fenger

Kopi til:

Skatteministeriet

Borger- og retssikkerhedschefen

Rigsrevisionen